

[Socialministeren.]

sige, at jeg er en modstander af at indregne det i grundbeløbet, ikke alene ud fra en social betragtning, fordi pensionstillægget er, som hr. Chr. Madsen var inde på det, det tillæg, hvormed man kan hjælpe dem, der har mindst, men også fordi det vil være en ganske bekostelig historie. Der er foretaget nogle nye beregninger, der viser, at med den stigning, som finder sted nu til 1. april, hvor pensionstillægget kommer op på den fulde ydelse, og ved at indregne det i grundbeløbet, således at tillægget vil smitte af på de særlige invaliditetstillæg, erhvervsudytighedstillæg og bistandstillæg sammenregnet frem til 1970, hvor vi får den fulde folkepension, og hvor 100.000 mindstebeløbsmodtagere skal have andel deri, vil der blive en merudgift på først 350 mill. kr. og dernæst i 1970 450 mill. kr., og jeg vil nok sætte et meget stort spørgsmålstegn ved, om man bør anvende de penge til den del af pensionisterne, som dog er dem inden for denne gruppe, der er bedst stillet, medens vi jo ikke derved vil forbedre situationen for dem, der er dårligst stillet.

Med hensyn til spørgsmålet om forskellig pris på boligen, som hr. Asger Jensen nævnte, skal jeg se på det.

Hr. Chr. Madsen spurgte om dækningsprocenten og nævnte i forbindelse dermed, at pensionisterne skal have andel i velstandstigningen. Jeg kan give den oplysning, at det er min hensigt, efter at den faglige situation er afgjort, at stille forslag om regulering af pensionerne i overensstemmelse med, hvad mæglingforslaget måtte have givet som resultat. Det må altså afvente afklaringen af den faglige situation. Jeg skal også tænke på den del af hr. Chr. Madsens spørgsmål, der drejede sig om dækningsprocenten.

I øvrigt takker jeg for enstemmig indstilling til vedtagelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Om pensionstillæg m. v.).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Om pensionstillæg m. v.).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Sluttelig foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Om pensionstillæg m. v.).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at de tre lovforslag går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Om dækningsafgift).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 109) findes i tidenden sp. 2164, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 185).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ove Hansen: Jeg beklager, at der ikke i folketingsudvalget kunne blive enighed om indenrigsministerens lovforslag; jeg synes, det havde været rart, om vi alle havde kunnet blive enige om, at det var kommunerne selv, der skulle afgøre, om de skulle opkræve dækningsafgift, og hvor høj dækningsafgiften skulle være, i hvert fald indtil de 10 promille.

Et flertal af udvalget anbefaler lovforslaget til vedtagelse, og jeg kan på mit partis vegne anbefale at stemme for lovforslaget.

A. Chr. Andersen: Ved første behandling af dette lovforslag udtalte jeg på mit partis vegne, at vi ville overveje de foreslåede ændringer, men at vi ville forbeholde os vor stilling ved de efterfølgende behandlinger. Jeg gav også udtryk for, at der i mit parti var betænkelighed ved at give kommunerne denne mulighed for yderligere beskatning af erhvervsejendomme. Vi er kommet til det resultat, at vi ikke kan medvirke til lovændringen, og vi skal gerne begrunde hvorfor.

Når man nu foreslår at hæve dækningsafgiften for ejendomme, der benyttes til kontor, forretning, hotel, fabrik, værksted og lignende erhvervsmæssige formål, fra 5 til 10 promille af det, man kalder forskelsværdien, det vil sige ejendomsskylden minus grundværdien, får man en fornemmelse af, at det er bygningskylden, som man principielt har afskaffet, der nu skal genindføres.

Som loven var affattet, inden vi fik ændringen i efteråret, skulle kommunalbestyrelsen udfærdige og vedtage en vedtægt om denne opkrævning af dækningsafgiften, og denne vedtægt skulle stadfæstes af indenrigsministeren. Det var endvidere en forudsætning, at de udgifter til gader, veje, parkeringspladser, kloakker, brandvæsen, civilforsvar o. lign., som disse ejendomme påførte kommunerne, skulle dokumenteres. Man måtte således ikke opkræve højere promille, end udgifterne betingede. Disse bestemmelser er nu bortfaldet, og kommunerne kan nøjes med bare at vedtage at opkræve dækningsafgiften. Vel står der stadig i loven, at det er som bidrag til de omhandlede udgifter, de pågældende ejendomme skal yde denne dækningsafgift, men hvor stor afgiften skal være, bestemmer kommunalbestyrelsen selv med den begrænsning, der er i gældende lov på 5 promille, og som efter lovforslaget skal ændres til 10 promille. Det er således kun kommunalbestyrelsens egen samvittighed, der er afgørende for, om loven skal udnyttes fuldt ud — eller måske ud over sin hensigt. Kommunalbestyrelsesmedlemmers samvittighedsfølelse er vel ikke mindre, men heller ikke større end andre menneskers, og derfor vil vi gerne spørge ministeren, om et mindretal i en kommunalbestyrelse kan kræve dokumentation for, at dækningsafgiften ikke

udnyttes ud over sit formål. Jeg tror, der er mange, der vil lytte til ministerens svar her. Det er nu engang sådan, at det jo ofte er oppositionen, også i kommunalbestyrelserne, der må være flertallets samvittighed.

Som forholdene nu er, må man vist betragte dækningsafgiften som en bygningskat, og forhøjelsen til de 10 promille vil mange steder bevirke, at der vil være sket en firdobling af denne afgift på 2 år, da bygningskylden ved 13. alm. vurdering i 1965 jo i mange tilfælde er blevet fordoblet.

Det andet forslag til ændring af loven vil jeg også gerne kommentere. Betingelsen for beskatning af erhvervsejendomme har hidtil været, at mindst halvdelen af forskelsværdien skulle have været benyttet til erhvervsformål. Nu foreslår man, at kommunalbestyrelsen kan vedtage, at dækningsafgift skal svares, når kun en fjerdedel benyttes til erhverv. Denne ændring er vi også imod; dels vil det være vanskeligt for vurderingsmyndighederne at foretage dette skøn, dels vil et meget stort antal ejendomme blive inddraget. Hidtil har det væsentlig været ejendomme i industrivarterter og i byernes centrum, der har betalt dækningsafgift. Efter den foreslåede ændring vil afgiften brede sig ud i mange gader, og her er der ikke det samme behov for og dermed heller den samme rimelige grund for kommunerne til ad denne vej at skaffe dækning for udgifterne. Vi er imod denne særbeskatning af erhvervsejendomme. Ministeren har heller ikke ladet sig overtale til at skaffe lighed i beskatningen til kommunerne mellem disse erhvervsejendomme og de i § 7 nævnte ejendomme, som staten og andre kommuner ejer. Disse ejendomme kan efter gældende lov pålægges en dækningsafgift af grundskylden svarende i visse kommuner til en fjerdedel og i andre kommuner til halvdelen af, hvad der pålægges andre ejendomme i den pågældende kommune, og højst 10 promille. Endvidere kan der pålægges en dækningsafgift af forskelsværdien på højst 5 promille. De staten tilhørende kongelige slotte og palæer kan kun pålægges afgifter efter tilladelse fra indenrigsministeren, der i dette tilfælde er nådigherren. Staten har her sikret sig overordentlig godt mod eventuelle glubske kommuner og det både med livrem og med seler; men jeg forstår, at det ikke er meningen at ændre det forhold.

[A. Chr. Andersen.]

Mit parti betragter som sagt lovforslaget som en yderligere særbeskatning af erhvervs-ejendomme og vil stemme imod dets gennemførelse ved tredje behandling.

Formanden: Der er rigelig uro i salen.

Stæhr Johansen: Som jeg nævnede det ved første behandling, er der i mit parti delte meninger om lovforslaget, og to af udvalgsmedlemmerne i mit parti kan ikke tiltræde det, men har den samme opfattelse, som det ærede medlem hr. A. Chr. Andersen lige har givet udtryk for her fra talerstolen. Jeg deler ikke denne opfattelse fuldstændig, idet jeg mener, at om dette spørgsmål kan man i virkeligheden bruge det billede, som de Gaulle bruger, når han siger, at udenrigspolitik er et spørgsmål om geografi; på samme måde er jo spørgsmålet om de problemer, kommunerne har, hvad erhvervsbeskatningen angår, et geografisk spørgsmål, og der findes kommuner, hvor de økonomiske problemer er af en sådan karakter, at indtægterne er faldende på grund af, at indbyggerne flytter fra byen, eller at større arealer bliver inddraget som erhvervsareal; det stigende erhvervsområde giver en række udgifter, som der ikke er dækning for, medmindre man i væsentlig grad forøger personbeskatningen for de indbyggere, der bliver tilbage. Der er altså ikke dækning for det, som erhvervsvirksomhederne koster. Derfor er det altså min opfattelse, at dette lovforslag er rigtigt, og jeg mener også, en anden grund taler for at stemme for lovforslaget; det er den, at det kommunale selvstyre, som jo har lov til at fastlægge en række afgifter og ikke mindst personbeskatningen, naturligvis, da ejendomsbeskatningen er med i udgiftsdækningen, også her bør have en bestemmelsesret. Også af den grund mener jeg at jeg kan stemme for forslaget; men det er jo ikke, fordi jeg ikke mener, der kan være visse farer for overdrivelse — det har vi også set eksempler på — og jeg ville være trøstet, hvis man havde en vis sikkerhed for, at der ikke opkrævedes større afgifter, end hvad der skulle bruges til dækning for de omtalte erhvervsområder. Jeg kan som eksempel sige, at selv om jeg er tilhænger af lovforslaget, så agter jeg ikke at bruge de promiller, som loven giver ret til, i den kom-

mune, jeg har den ære at sidde i ledelsen af; vi vil fortsat fastholde de 5 promille, for da mener vi, at vi har den tilstrækkelige dækning for vore erhvervsområder. Vi vil altså ikke benytte denne mulighed, men til gengæld mener vi, at hvis udgifterne vokser, bør kommunen selv have denne mulighed for at kunne få dækning.

Jeg kan altså sige, at mit parti er delt, så der er en del medlemmer, der vil stemme imod lovforslaget, medens jeg for mit eget vedkommende ønsker at stemme for lovforslaget.

Sigsgaard: Jeg må sige, at jeg ikke ganske forstår de betænkeligheder, der her kommer til udtryk. Det, som lovforslaget giver mulighed for, er jo, at kommunerne får dækket deres udgifter i forbindelse med erhvervsjendommene, og det burde egentlig ikke være nogen der kunne have indvendinger imod; i øvrigt kan jeg sige, at her er jeg jo i den meget sjældne situation at kunne være enig, stort set, med hr. Stæhr Johansen. Fra visse sider er man ængstelig for, at kommunerne vil opkræve afgiften med beløb, der er større end de modsvarende udgifter. Nu er det jo sådan, at en lang række kommuner er interesseret i at få mere industri, og man må vel betragte det som en given ting, at de vil udskrive dækningsafgiften med beskedne procenter, de vil ikke bruge den som en mulighed for at lave beskatning på erhvervsjendommene. Et mindre antal kommuner, væsentligst de udbyggede bykommuner, har ikke denne interesse, men de har til gengæld ofte udgifter i forbindelse med erhvervsjendommene, der langt overstiger, hvad de 10 promille, der nu foreslås som maksimal udskrivning, kan skaffe dækning for. Der er altså ingen risiko for, at afgiften antager karakter af en egentlig beskatning, tværtimod vil en del kommuner selv ved anvendelse af maksimumspromillen kun få dækning for ca. halvdelen af deres udgifter i forbindelse med erhvervsjendommene. Derfor har jeg da også været af den opfattelse, at man egentlig burde afstå fra at fastsætte nogen maksimumspromille, sådan at man gav de kommuner, jeg her til sidst har nævnt, mulighed for at få en 100 pct.s dækning af deres udgifter i denne forbindelse.

Lovforslaget er altså ikke, set fra SF's

[Sigsgaard.]

synspunkt, helt tilfredsstillende; men da det jo afgjort betegner et fremskridt, kan vi naturligvis stemme for det ved tredje behandling. I øvrigt ville en del kommuner, som allerede, også med de borgerlige partiers støtte, har indkalkuleret den forøgede afgift i deres budgetter, få et slemt chok, hvis forslaget forkastedes, og jeg mener, det er en relevant betragtning, for kommunerne er meget hårdt spændt for, det vil enhver, der følger dagspressen, kunne se hver eneste dag i denne tid: hvordan man må sætte beskatningsprocenter, afgifter osv. op meget, meget kraftigt. Og folketinget har jo ikke ligefrem mildnet luften for kommunerne, tværtimod har vi gang på gang vedtaget lovforslag, der giver forøget belastning af kommunernes økonomi, uden at spekulere alt for meget på, hvordan kommunerne egentlig skulle få dækning for de forøgede udgifter. Også derfor er det glædeligt, at vi nu med denne lov kan give kommunerne mulighed for at dække deres udgifter på det mindre område, der her er tale om.

Arthur Jacobsen: Da det radikale venstres ordfører, hr. A. C. Normann, er forhindret i at være til stede, skal jeg fremkomme med nogle bemærkninger om dette forslag til ændring af dækningsafgiften til kommunerne. Hvad angår forslaget om kommunernes mulighed for forhøjelse af promillen fra 5 til 10, kan det ikke nægtes, at mange kommuner strukturmæssigt har forskelligt behov for, hvad denne dækningsafgift indbringer; den aktuelle diskussion om kommuneinddelingen har en del med problemet forstadskommuner at gøre, og disse kommuner nyder godt af udflytning fra de gamle kommuner, der enten har været under boligrestriktioner eller mangler udvidelsesmuligheder; ansættelsen af grundskyldpromillen på kommunernes eget ansvar synes efter avisreferater af budgetbehandlinger at understrege, at den enkelte kommunes struktur spiller en stor rolle, således at tværpolitiske afgørelser af denne grundbeskatning finder sted mange steder, måske undtaget de kommuner, hvor SF har indflydelse. Når personbeskatningen og erhvervsskatten svigter, må det være rimeligt, at kommunerne

har en mulighed for at få dækket en række udgifter, der kan henføres til erhvervsvirksomheder, og sådanne udgifter, der kan sandsynliggøres over for indenrigsministeriet. Vi har fra det radikale venstres side ikke store betænkeligheder med 10 promille grænsen, men vi er til gengæld meget usikre over for, hvad nedsættelsen af grænsen for bygninger til erhvervsformål fra 50 til 25 pct. betyder. Mon ikke mange næringsdrivende, ikke mindst i København, foruden den efter boligforliget klækkelige husleje-forhøjelse, vil få svært ved at klare den forøgede dækningsafgift. Vi er ængstelige for denne udvikling, og jeg ville gerne have haft mere konkrete oplysninger om, hvor mange flere virksomheder der inddrages i forbindelse med denne 25 pct.s grænse. Jeg vil i denne forbindelse appellere til indenrigsministeren, om ikke der var en mulighed for inden tredje behandling at finde tilbage til 50 pct.s grænsen. Vi må i hvert fald indtil tredje behandling fra det radikale venstres side forbeholde os vor stilling til dette lovforslag.

Niels Westerby: Som mit partis ordfører, hr. Antonsen, gjorde gældende ved første behandling, er vi ikke tilhængere af denne lovgivning. Vi er ikke tilhængere af at forhøje promillen fra 5 til 10, og vi er heller ikke tilhængere af den stramning, der i øvrigt finder sted. Vi vil altså stemme imod denne forøgelse af byrderne gennem en særbeskatning af erhvervsjendomme, og som det også blev gjort gældende under første behandling, så vi helst, at denne lov slet ikke eksisterede.

Fanger: Der er talt så meget om de store udgifter, kommunerne kan have i anledning af erhvervsvirksomhederne, men da jeg for over 30 år siden selv skulle have anlagt en fabrik, måtte jeg for det første selv betale vejene deromkring; det indgik ikke i det, som kommunen skulle udføre, og jeg havde købt grunden af kommunen. For det andet skulle der være en brandhane, den måtte vi også selv betale 100 pct., og senere hen skulle der sættes et parkeringsskilt op, for at indgangen ikke skulle blive blokeret, og dette skilt måtte vi selvfølgelig også selv betale fuldt ud. Senere er også vandafgiften for-

[Fanger.]

højet, fordi kloakudgifterne skulle dækkes. Jeg kan derfor ikke se, at vi har påført kommunen nogen udgift, som skulle betinge en dækningsafgift. Andre steder er det anderledes. Jeg har f. eks. fået oplyst, at en virksomhed i Risskov, som købte 6 tdr. land til en fabriksvirksomhed og betalte 175.000 kr. for dette areal, nu har fået meddelelse om, at den er pålagt en kloakafgift på 135.000 kr. som sin andel. Når det er således, kan jeg ikke se andet, end at det er en almindelig bygningsafgift, man her vil påligne, og da man i øvrigt ellers vil afvikle bygningsafgiften, finder jeg, at det er en uheldig lov, og derfor stemmer jeg imod lovforslaget.

Indenrigsministeren (Hans Hækkerup): Jeg vil gerne takke flertallet og det ærede medlem hr. Stæhr Johansen for anbefalingen af lovforslaget.

Jeg regner jo ikke med, at det ærede medlem hr. A. Chr. Andersen og jeg får noget ud af at gentage den diskussion, vi førte i udvalget, men jeg vil dog gerne svare i anledning af det spørgsmål, det ærede medlem stillede mig. Det ærede medlem sagde: kan et mindretal kræve dokumentation for, at dækningsafgiften — forstod jeg — ikke overstiger de udgifter, kommunen har til de i loven angivne formål. Nu ved jeg ikke, hvor meget det ærede medlem lægger i sit spørgsmål, men jeg vil da gerne svare, at naturligvis kan mindretallet altid forlange en sådan dokumentation, men det har ingen selvstændig retlig betydning. Det er rigtigt, og det resultat nåede vi jo også til under vore drøftelser i udvalget, at der kun er én grænse nu, nemlig promillegrænsen, og det er altså op til den samvittighed, flertallet eller den samlede kommunalbestyrelse nu engang råder over, hvor langt man vil gå.

Til hr. Arthur Jacobsen vil jeg gerne sige, at jeg kan ikke opgive, hvor mange flere ejendomme der vil blive omfattet af denne lov, når dette lovforslag ophøjes til lov. Vi har ingen selvstændige tal derfor. Jeg vil imidlertid gerne også anbefale denne del af lovforslaget. Jeg tror, at mange kommuner allerede har indrettet sig på at skulle have disse indtægter, og jeg ville i den vanskelige økonomiske situation, mange kommuner er

i, være betænkelig ved ikke at yde den håndsregning, der ligger i dette lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1-3 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om beskatningen af renteforsikringer m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 23) findes i tidenden sp. 344, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 169).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Peter Nielsen: Der er enighed om, at misbrug af indekskontrakter må stoppes, og derfor indstiller et enigt udvalg lovforslaget til uændret vedtagelse. Vi kan altså også lave et bredt skatteforlig, omend i det mindre format.

Jeg anbefaler lovforslagets overgang til tredje behandling.

Ømann: Vi kan naturligvis for vort vedkommende tiltræde, at man søger at hæmme misbrug af en opsparingsordning, der i sine virkninger i sig selv er et misbrug af skatte-lovgivningen. Vi imødeser imidlertid, at der snart bliver lejlighed til igen at behandle opsparingsordningerne og renteforsikringsloven i det hele taget, eftersom der jo er politisk enighed om, at reglerne om indskud på kapitalbindingskonti skal afskaffes. Vi har derfor ikke ved denne lejlighed taget andre punkter i loven op og anbefaler lovforslaget til vedtagelse.